

Dôvodová správa

Cieľom predloženého materiálu je informovať MZ o príprave mesta Košice a jej funkčnej oblasti na čerpanie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) v programovom období 2014-2020.

Integrovaná územná stratégia udržateľného rozvoja mestskej funkčnej oblasti mesta Košice 2015-2020 (2023) (ďalej UMR) je implementačný nástroj IROP. Stratégia UMR je súčasťou Regionálnej integrovanej územnej stratégie Košického samosprávneho kraja (ďalej RIUS). Stratégie RIUS/UMR sú podmienkou pre čerpanie finančných prostriedkov v rámci IROP v programovom období 2014-2020.

Dňa 20.6.2014 bola uzatvorená Partnerská dohoda medzi Európskou komisiou a Slovenskou republikou na základe, ktorej je pre SR umožnený prístup k čerpaniu európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020. Jedným z operačných programov schválených v rámci tejto Partnerskej dohody je aj Integrovaný regionálny operačný program (IROP), ktorého cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. V zmysle nariadení Európskej komisie je pre jednotlivé regióny SR (VUC) a krajské mestá v IROP stanovená podmienka spracovania dokumentu pre implementáciu IROP. Takýmto dokumentom je Regionálna integrovaná územná stratégia (RIUS), s dôrazom na zabezpečenie udržateľného rozvoja krajských miest a ich funkčných oblastí tzv. stratégia UMR.

UMR ako súčasť RIUS predstavuje plánovací a vykonávací dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre rozvoj mestskej funkčnej oblasti krajského mesta, zohľadňuje integrovaný prístup k územnému rozvoju (zohľadňuje rozvoj širšieho územia ako územie mesta) v programovom období 2014 – 2020. Zároveň UMR identifikuje najvhodnejšie investície v oblastiach dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a kurately, kultúry a životného prostredia na území funkčnej oblasti krajského mesta (Košice + 30 obcí). Gestorom prípravy a implementácie UMR je krajské mesto Košice.

Stratégia RIUS, ktorej gestorom je KSK je postavená na rovnakých princípoch a zohľadňuje identické zamerania vzhľadom na povinnosť rešpektovať predpísanú metodiku a štruktúru operačného programu IROP, ale rieši územie celého kraja okrem územia mestskej funkčnej oblasti krajského mesta Košice.

Riadiaci orgán pre IROP (RO) a hlavným koordinátorom prípravy stratégií RIUS/UMR je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Vymedzenie funkčného územia krajského mesta Košice:

Podľa rozhodnutia Úradu vlády bolo na základe spracovanej Koncepcie územného rozvoja SR v znení dodatku z roku 2011 pre potreby spracovania UMR rozhodnuté o tzv. funkčnom území krajských miest a pre mesto Košice bolo do funkčnej oblasti mesta priradených ďalších 30 obcí:

Trebejov, Sokol', Družstevná pri Hornáde, Kostol'any nad Hornádom, Budimír, Vajkovce, Rozhanovce, Beniakovce, Nižný Klátov, Hrašovík, Košické Oľšany, Bukovec, Baška, Sady nad Torysou, Malá Ida, Košická Polianka, Vyšná Hutka, Nižná Hutka, Veľká Ida, Kokšov - Bakša, Valaliky, Haniska, Geča, Čaňa, Sokol'any, Seňa, Bočiar, Belža, Kechnec, Milhost'.

.

V roku 2014 bola medzi KSK a Mestom Košice podpísaná Dohoda o spolupráci v rámci ktorej bola dohodnutá vzájomná spolupráca pri príprave, realizácii, monitorovaní a hodnotení stratégií RIÚS/ UMR.

Významným východiskom pre vypracovanie analytickej i strategickej časti UMR bol schválený Program rozvoja mesta Košice na roky 2015-2020 s výhľadom do roku 2025 (PRM) a UMR plne rešpektuje ciele, opatrenia a aktivity schváleného PRM.

Štruktúra dokumentu UMR rešpektuje požiadavky metodiky stanovenej RO a obsahuje analytickú, strategickú a vykonávaciu časť.

Východiskom pre zadefinovanie budúcich investičných intervencií v rámci funkčnej oblasti mesta bola spracovaná analýza, ktorá obsahuje predovšetkým zhrnutie stavu infraštruktúry za celú funkčnú oblasť krajského mesta podľa možností financovania oprávnených aktivít uvedených v operačnom programe IROP s dôrazom na stav v krajskom meste. Informačne na základe odporúčaní ministerstiev v rámci pripomienkového konania sú v dokumente uvedené aj možné intervencie v rámci iných operačných programov.

Aktivity uvažované na financovanie sú ohraničené možnosťami danými v IROP a sú definované v nasledovných prioritách UMR:

1. Bezpečná a ekologická doprava.
2. Ľahší prístup k efektívnejším a kvalitnejším verejným službám.
3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu.
4. Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie.

Súčasťou dokumentu sú aj indikatívne zoznamy projektových zámerov za celú funkčnú oblasť podľa jednotlivých priorít, ktoré vyjadrujú potenciálny záujem oprávnených žiadateľov, nie však výšku zdrojov ich krytia. Indikatívna výška alokácie stanovenej RO nezohľadňuje požiadavky financovania a je pomerne rozdelená zohľadňujúc výšku došlých požiadaviek na financovanie.

Inštitút reprezentujúci sociálno-ekonomických subjektov zapojených do prípravy, implementácie, monitoringu a hodnotenia RIÚS/UMR v rámci celého kraja je Rada partnerstva ustanovená RO, ktorá sa riadi Štatútom a rokovacím poriadkom. Spracované stratégie RIÚS/UMR budú predmetom posúdenia Radou partnerstva s následným schválením na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka ako RO pre IROP.

Pre kontrolu implementácie stratégií RIÚS/UMR bolo rozhodnutím vlády stanovené vytvorenie Sprostredkovateľských orgánov pri riadiacom orgáne (SO/RO) pre IROP na jednotlivých VUC a krajských mestách. Na tieto SO/RO budú delegované kompetencie RO formou uzatvorenia Zmluvy o vykonávaní časti úloh RO Sprostredkovateľským orgánom s predpokladanou účinnosťou od 1.1.2016.

Spracoval: referát strategického rozvoja.
Košice 23.11.2015